

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015

1051 СОФИЯ, УЛ. "ТРИАДИЦА" № 2, ТЕЛ.: 8119 443, ФАКС: 988 44 05, WWW.MLSP.GOVERNMENT.BG

ЗА П О В Е Д

№ *РД.01-544* / *14.08* / *2019* г.

На основание чл. 25, ал. 4 от Закона за администрацията, във връзка с чл. 48, ал. 3 от Правилника за прилагане на Закона за хората с увреждания.

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М:

Национална програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност по чл. 56, ал. 1 от Закона за хората с увреждания.

Контрола по изпълнението на настоящата заповед възлагам на ресорния заместник-министър.

Настоящата заповед да се доведе до знанието на Изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане и на Изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания за сведение и изпълнение.

Заповедта и Националната програма да се публикуват на интернет страниците на Министерството на труда и социалната политика, Агенцията за социално подпомагане и Агенцията за хората с увреждания.

14.8.2019 г.

Лазар Лазаров

ЛАЗАР ЛАЗАРОВ
ЗА МИНИСТЪР

Signed by: Lazar Manolov Lazarov

Съгл. Заповед № РД01-540/13.08.2019 г.

ЛМ
**ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО
ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ**

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ДОСТЪПНА ЖИЛИЩНА СРЕДА И ЛИЧНА МОБИЛНОСТ

ЧАСТ ПЪРВА. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ, ЦЕЛИ И КОМПОНЕНТИ НА НАЦИОНАЛНАТА ПРОГРАМА ЗА ДОСТЪПНА ЖИЛИЩНА СРЕДА И ЛИЧНА МОБИЛНОСТ

Чл. 1. (1) С Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност (Програмата) се уреждат условията и редът за кандидатстване, разглеждане, оценяване, класиране и одобряване на проектните предложения на кандидатите, обект на Програма, както и механизмите за сключване на договори за изпълнение, финансиране и отчитане на изпълнените дейности по тях и за контрол върху разходването на одобрените бюджетни средства.

(2) Програмата се прилага на територията на всички общини в Република България.

(3) Изпълнението на Програмата се осъществява на проектен принцип.

(4) Програмата се реализира ежегодно със средства от държавния бюджет в рамките на одобрените бюджетни средства за съответната година.

(5) Средствата по Програмата се предоставят за финансиране на дейностите по чл. 48, ал. 1 от ППЗХУ при условие, че същите не са финансирани със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове или с други публични средства.

(6) Изпълнението на Програмата се контролира от министъра на труда и социалната политика или от оправомощено от него лице.

Чл. 2. (1) Основната цел на Програмата е изграждане на достъпна среда в съществуващи жилищни сгради и прилежащите им пространства за хора с увреждания и осигуряване на лична мобилност за тяхното социално приобщаване, като се отчитат и специфичните им потребности.

(2) Непосредствените цели на Програмата включват:

- повишаване степента на информираност на обществото за възможностите за разрешаване на проблемите, свързани с липсата на достъпна жилищна среда за хората с увреждания, промяна на обществените нагласи и премахване на съществуващите стереотипи;

- насърчаване реализирането на дейности по осигуряване на личната мобилност и по изграждане на достъпна среда за хора с увреждания;

- предоставяне на възможност за финансиране на дейности за изграждане на достъпна среда на хората с увреждания в съществуващи жилищни сгради и прилежащите им пространства;

- предоставяне на възможност за финансиране на дейности, необходими за осигуряване на личната мобилност на хората с увреждания;

- сътрудничество на всички нива при реализацията на Програмата.

- създаване на условия за независим живот за хората, обект на Програмата.

Чл. 3. (1) Програмата се реализира в два компонента, както следва:

1. Компонент 1 „Достъпна жилищна среда” – за финансиране изпълнението на

инвестиционни проекти за изграждане на достъпна среда в съществуващи жилищни сгради и прилежащите им пространства, която се ползва безвъзмездно и по нестопански начин;

2. Компонент 2 „Лична мобилност” – за приспособяване на лично моторно превозно средство, необходимо за осигуряване на личната мобилност на човек с трайно увреждане.

(2) Човек с трайно увреждане може да се кандидатства в рамките на годината и по двата компонента по ал. 1, но поотделно – с две отделни заявления.

Чл. 4. (1) Дейностите по реализиране на Програмата за постигане на целите по чл. 2 се подпомагат от Агенцията за хората с увреждания, Агенцията за социално подпомагане, органите на местно самоуправление и организациите на и за хората с увреждания.

(2) Агенцията за хората с увреждания публикува и поддържа на интернет страницата си информация за популяризиране на Националната програма.

(3) Агенцията за социално подпомагане, чрез своите териториални подразделения, информира хората с увреждания, относно възможността за финансиране на дейностите по Програмата.

(4) Общините съдействат за реализиране и популяризиране на Програмата и подпомагат хората с увреждания, като оказват пълно съдействие в процеса на изготвяне на съответните проектни предложения, съобразно тяхната компетентност.

(5) Главните архитекти на общините/районите:

1. издават виза за проектиране (в изискуемите по Закона за устройство на територията случаи) на съоръжението за достъпна среда, преценявайки законността на съществуващата жилищна сграда и реалната техническа възможност за изграждане или поставяне на съответното съоръжение за достъпна среда;

2. одобряват инвестиционен проект, представен от кандидата по Компонент 1, за изграждане или поставяне на съоръжение за достъпна среда, в съответствие с изискванията на наредбата по чл. 169, ал. 4 от Закона за устройство на територията, когато съответната жилищна сграда е законна, като издават съответното разрешение за строеж или разрешение за поставяне, без да събират такси за него, по реда на чл. 184 от Закона за устройство на територията.

б) Организациите на и за хората с увреждания съдействат за популяризиране на Програмата като информират хората с увреждания за възможностите за финансиране на дейности по двата компонента. Оказват съдействие на допустимите по Програмата кандидати в процесите по изготвяне на проектните им предложения, по тяхното реално изпълнение и отчитане.

Чл. 5. (1) Администрирането на дейностите по Програмата – организацията, координацията и оперативният контрол (по документи и на място) се осъществява от специализирани звена в Министерството на труда и социалната политика (МТСП) – по Компонент 1 „Достъпна жилищна среда” и по Компонент 2 „Лична мобилност”.

(2) Звената по ал. 1 се създават със заповед на министъра на труда и социалната политика или на оправомощено от него лице.

(3) Звеното по Компонент 1 „Достъпна жилищна среда” извършва следните дейности:

1. изготвя образци на формуляри за кандидатстване и съпътстващи документи за всяка процедура, свързана с финансиране на дейности по Компонент 1 от Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност; включително контролни механизми за проследяване изпълнението на финансираните дейности;

2. консултира кандидатите по Компонент 1 по време на процедурата за набиране на проектни предложения;

3. приема заявления и документи за кандидатстване по Компонент 1 по време на процедурата за набиране на проектни предложения;
 4. създава регистъра по чл. 11, ал. 2 и вписва в него подадените проектни предложения;
 5. разглежда за допустимост вписаните по т. 4 проектни предложения и попълва контролни листове за допустимост;
 6. участва в комисията по чл. 14, ал. 1 за разглеждане, оценка и класиране на допуснатите проектни предложения по Компонент 1;
 7. информира писмено недопуснатите кандидати;
 8. изготвя договори за финансиране на одобрените проектни предложения и организира подписването им;
 9. извършва първо посещение на място, преди подписване на договор за строително-монтажни работи (СМР), с цел предварителен контрол и изготвяне на експертна оценка;
 10. осигурява административна подкрепа и консултира бенефициентите (кандидатите, които са сключили договори за финансиране на одобрените им проектни предложения) за начина на избор на изпълнител;
 11. събира и обобщава информация за сключените договори за СМР;
 12. извършва контрол на място върху количеството и качеството на изпълнените СМР по всеки сключен договор за СМР;
 13. проверява документацията и изготвя искания за разплащане на действително изпълненото по договорите за СМР;
 14. изготвя актуална информация, която публикува на интернет страницата на МТСП;
 15. изготвя тримесечни отчети и годишен отчет до министъра на труда и социалната политика или до оправомощено от него лице относно изпълнението на дейностите по Компонент 1;
 16. поддържа архив на цялата документация по Компонент 1;
 17. осъществява други дейности, относими към Компонент 1, възложени от министъра на труда и социалната политика или от оправомощено от него лице.
- (4) Звеното по Компонент 2 „Лична мобилност“ извършва следните дейности:
1. изготвя образци на формуляри за кандидатстване и съпътстващи документи за всяка процедура, свързана с финансиране на дейности по Компонент 2 от Националната програма, включително контролни механизми за проследяване изпълнението на финансираните дейности;
 2. консултира кандидатите по Компонент 2 по време на процедурата за набиране на проектни предложения;
 3. приема заявления и документи за кандидатстване по Компонент 2 по време на процедурата за набиране на проектни предложения;
 4. създава регистъра по чл. 21, ал. 4 и вписва в него подадените проектни предложения;
 5. разглежда за допустимост вписаните по т. 4 проектни предложения и попълва контролни листове за допустимост;
 6. участва в комисията по чл. 14, ал. 1 за разглеждане, оценка и класиране на допуснатите проектни предложения по Компонент 2;
 7. информира писмено недопуснатите кандидати;
 8. изготвя договори за финансиране на одобрените проектни предложения и организира подписването им;
 9. осигурява административна подкрепа и консултира бенефициентите (кандидатите, които са сключили договори за финансиране на одобрените им проектни предложения) за начина на избор на изпълнител;

10. събира и обобщава информация за сключените договори;
11. проверява документацията и изготвя искания за разплащане на заложените дейности по сключените договори за финансиране;
12. изготвя актуална информация, която публикува на интернет страницата на МТСП;
13. изготвя годишен отчет до министъра на труда и социалната политика или до оправомощено от него лице относно изпълнението на дейностите по Компонент 2;
14. поддържа архив на цялата документация по Компонент 2;
15. осъществява други дейности, относими към Компонент 2, възложени от министъра на труда и социалната политика или от оправомощено от него лице.

ЧАСТ ВТОРА. КОМПОНЕНТ 1 **„ДОСТЪПНА ЖИЛИЩНА СРЕДА” НА ПРОГРАМАТА**

Глава първа. ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ, ДОПУСТИМИ ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И ФИНАНСОВА РАМКА ПО КОМПОНЕНТ 1

Чл. 6. (1) За финансиране по Компонент 1 може да кандидатства:

1. собственик на индивидуална жилищна сграда, който е лице с трайно увреждане и се придвижва с инвалидна количка, или в чието семейство има член, който е лице с трайно увреждане, придвижващо се с инвалидна количка и/или дете с определени вид и степен на увреждане, което се придвижва с инвалидна количка и е с постоянен адрес – адреса на същата индивидуална жилищна сграда;

2. юридическо лице – сдружение, учредено и вписано по Закона за управление на етажната собственост (ЗУЕС), когато собственик на жилище в жилищната сграда в режим на етажна собственост е лице с трайно увреждане, придвижващо се с инвалидна количка, или в чието семейство има член, който е лице с трайно увреждане и се придвижва с инвалидна количка и/или дете с определени вид и степен на увреждане, което се придвижва с инвалидна количка и е с постоянен адрес – адреса на същото жилище.

(2) По смисъла на настоящата програма за член на семейството се смята и лице над 18-годишна възраст с трайно увреждане, придвижващо се с инвалидна количка, с което собственикът на индивидуална жилищна сграда или на жилище в жилищната сграда в режим на етажна собственост е в родствена връзка и полага постоянно лични грижи за него.

(3) За финансиране по Компонент 1 не се допускат проектни предложения на кандидати, които:

1. са подали невярна, неточна или непълна информация при попълване на изискуемата документация;

2. към датата на кандидатстване не са изпълнили задълженията си към МТСП по предходни договори;

3. имат публични задължения, подлежащи на принудително събиране към държавата или общините, установени с акт на компетентен орган, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или за обезпечение на задълженията или ако задължението е по акт, който не е влязъл в сила.

(4) За липсата на обстоятелствата по ал. 3, т. 1-3 всеки кандидат представя декларация, изготвена по образец на *Приложение – Декларация*.

Чл. 7. (1) Допустими за финансиране по Компонент 1 са проектните предложения за извършване на СМР в съществуващи жилищни сгради на лицата по чл. 6, ал. 1 и/или в прилежащите им външни пространства, но в рамките на урегулираните поземлени имоти, в

които са разположени. По смисъла на §5, т. 29 от Допълнителните разпоредби на Закона за устройство на територията, „жилищна сграда” е сграда, предназначена за постоянно обитаване и състояща се от едно или повече жилища, които заемат най-малко 60 на сто от нейната разгъната застроена площ.

(2) В допустимите по ал. 1 проектни предложения трябва да са предвидени единствено СМР за изграждане/поставяне на съоръжения за преодоляване на различни нива в жилищните сгради, в т.ч. рампи, подемни платформи и асансьори, съответстващи на изискванията за достъпност по Наредба №4/2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания, за които е налице одобрен инвестиционен проект и издадено разрешение за строеж/поставяне.

(3) За финансиране по Компонент 1 не се допускат проектни предложения, в които са предвидени дейности:

- свързани със стопанска дейност (инвестиционна, търговска или др.) на кандидатите;
- свързани с придобиване на активи за бъдещо използване в стопанската дейност на кандидатите;
- по проекти, финансирани със средства по други програми на държавата и/или общините със същата цел;
- реализирани преди одобряването на проекта и извън срока на изпълнението му.

(4) За липсата на горните обстоятелства всеки кандидат представя декларация, изготвена по образец на *Приложение – Декларация*.

Чл. 8. (1) Финансовата рамка на проектните предложения по Компонент 1 е между 10 000 лева с ДДС (минимална стойност) и 100 000 лева с ДДС (максимална стойност) на едно проектно предложение.

(2) Стойността на всяко проектно предложение се определя въз основа на количествено-стойностна сметка (КСС) за предвидените по одобрения инвестиционен проект дейности, в която единичните цени на отделните видове СМР следва да бъдат съобразени с актуалните разходни норми на Издателство СЕК, с нанесен съответен код. КСС се изготвя от кандидата по образца на *Приложение – КСС*.

(3) Проектни предложения по Компонент 1, които не съответстват на финансовата рамка по ал. 1, не се допускат за финансиране.

Глава втора. РЕД И УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ПО КОМПОНЕНТ 1, УСЛОВИЯ ЗА ДОПУСТИМОСТ И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Чл. 9. (1) Звеното по Компонент 1 разработва образци на формуляри за кандидатстване и съпътстващи документи за всяка процедура, касаеща достъпна жилищна среда, включително контролни механизми за проследяване и отчитане на изпълнението на съответните финансирани дейности.

(2) Образците на формуляри и документи по ал. 1 се актуализират от звеното по Компонент 1, при необходимост.

Чл. 10. (1) По Компонент 1 се кандидатства ежегодно на проектен принцип, като за целта, чрез изготвена от звеното за Компонент 1 обява, в интернет страницата на МТСП се оповестява кампания за набиране на проектни предложения. Освен обявата, в интернет страницата на МТСП се публикуват всички формуляри и документи по чл. 9.

(2) В обявата по ал. 1 са посочени:

- начин, място и краен срок за подаване на проектни предложения;
- необходими документи за кандидатстване;
- допустими кандидати и допустими проектни предложения;
- финансова рамка на проектите предложения;
- условия за допустимост на проектите предложения;
- критерии за оценка на допуснатите проектни предложения;
- срок и период на изпълнение на дейностите;
- адрес и телефон за обратна връзка със звеното по Компонент 1;
- друга информация, свързана с кампанията.

(3) На посоченото в обявата по ал. 1 място и в посочения срок, всеки кандидат, негов законен представител или упълномощено от него лице, може да подаде заявление, изготвено по образец *Приложение – Заявление*, заедно с последователно подредени документи към него, както следва:

1. Писмо за подкрепа от съответната дирекция „Социално подпомагане“ по настоящ адрес на човека с увреждане (по образца на *Приложение – Писмо за подкрепа*) за допустимост на кандидатстването по Компонент 1;
2. Копие от удостоверение за регистрация по чл. 46а, ал. 1 от ЗУЕС (важи при кандидат юридическо лице – сдружение);
3. Копие от решение на общото събрание на собствениците за участие по Компонент 1 на Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност (важи при кандидат юридическо лице – сдружение);
4. Нотариално заверен образец от подписа на лицето, представляващо сдружението (важи при кандидат юридическо лице – сдружение);
5. Декларация (изготвена по образец *Приложение – Декларация*) за липса на: двойно финансиране; публични задължения и задължения към МТСП; предвидени в проектното предложение дейности, свързани със стопанска дейност на кандидата и/или придобиване на активи за бъдещо използване в стопанска дейност, или дейности, реализирани преди одобряване на проектното предложение от МТСП;
6. Заверено от заявителя копие от документ за собственост на индивидуалната жилищна сграда (важи при кандидат физическо лице) или копия от документи за собственост на жилищата, в които постоянно живеят физически лица с увреждания (важи при кандидат юридическо лице – сдружение);
7. Попълнен и подписан образец на *Приложение – КСС* (количествено-стойностна сметка, изготвена въз основа на одобрения инвестиционен проект);
8. Копие от издадено разрешение за строеж или разрешение за поставяне;
9. Одобрен инвестиционен проект към разрешението за строеж/поставяне с приложени към него (при необходимост) строителни детайли на специфични елементи;
10. Компакт-диск (CD) със: снимки, доказващи липсата на достъпна среда в съществуващата жилищна сграда; попълнен образец на *Приложение – КСС* и одобрен инвестиционен проект (във формат PDF).

Чл. 11. (1) Условията за допустимост на проектите предложения по Компонент 1 са следните:

1. кандидатът да е лице по чл. 6, ал. 1;
2. кандидатът да е представил декларация, изготвена по образец *Приложение – Декларация*;
3. проектното предложение да предвижда единствено изграждане/монтиране на рампа и/или подземна платформа, и/или асансьор;

4. кандидатът да е представил одобрен инвестиционен проект (по чл. 184, ал. 1 от Закона за устройство на територията) и издадено към него разрешение за строеж/поставяне;

5. общата стойност на проектното предложение да е между 10 000 лева с ДДС и 100 000 лева с ДДС;

6. кандидатът да не е финансиран по Компонент 1 през последните 10 години.

(2) Всички получени по време на кампанията проектни предложения се вписват в специален регистър, изготвен по образец *Приложение – Регистър по Компонент 1*, съдържащ наименование на проектното предложение, идентификационен номер, както и информация за актуален статус.

(3) Вписаните в регистъра по ал. 2 проектни предложения се разглеждат за допустимост.

(4) Проектните предложения, които не отговарят на условията за допустимост по ал. 1, не се оценяват и не се финансират по Програмата.

Чл. 12. (1) Критериите за оценка на допуснатите проектни предложения по Компонент 1 са следните:

1. „Брой лица с трайни увреждания, придвижващи се с инвалидни колички, които са с постоянен адрес в жилищната сграда” – критерий с максимални 12 точки;

2. „Пълнота на представените документи и коректно изготвена КСС” – критерий с максимални 9 точки;

3. „Брой лица с трайни увреждания, които са със затруднения в придвижването и са с постоянен или настоящ адрес в жилищната сграда” – критерий с максимални 6 точки;

4. „Обхват на проектното предложение” (рампа и/или подемна платформа, и/или асансьор) – критерий с максимални 3 точки.

(2) Общата оценка на всяко допуснато проектно предложение е сбор от оценките му по отделните критерии по ал. 1, като при получени равни общи оценки, предимство има предложението с повече точки по първия критерий, при равен брой точки по първия критерий – предложението с повече точки по втория критерий, при равен брой точки по втория критерий – предложението с повече точки по третия критерий, при равен брой точки по третия критерий, предложението с повече точки по четвъртия критерий, а при равен брой точки по четвъртия критерий – предложението, което е входирано първо по ред в регистъра по чл. 11, ал. 2.

(3) Всяко проектно предложение получава автоматично обща оценка „0 точки”, като не се разглежда по същество и не се предлага за финансиране, в следните случаи:

- когато в Глава V (*Съгласие и декларации на кандидата*) от заявлението по чл. 10, ал. 3, кандидатът не е заявил съгласие чрез отбелязване със знак „X” на всички места – в съответните 5 квадратчета, и/или

- когато кандидатът не е представил в срока по чл. 14, ал. 4, т. 3 документите по чл. 10, ал. 3, и/или

- при наличие на непопълнени и/или изменени части от утвърдените формуляри (образци на приложения по Компонент 1) или липсващи приложения.

Чл. 13. (1) Вписаните в регистъра по чл. 11, ал. 2 проектни предложения, които се финансират по Програмата, се съхраняват в МТСП в 5-годишен срок от приключване на проектните дейности.

(2) Неполучилите финансиране през годината проектни предложения, както и недопуснатите проектни предложения, се съхраняват най-късно до края на първото тримесечие на следващата година, като съответните кандидати могат да ги изтеглят въз основа на тяхно писмено искане.

**Глава трета. РАЗГЛЕЖДАНЕ, ОЦЕНКА, КЛАСИРАНЕ
И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ.
СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОР ЗА ФИНАНСИРАНЕ ПО КОМПОНЕНТ 1**

Чл. 14. (1) Министърът на труда и социалната политика или оправомощено от него лице назначава със заповед експертна комисия за разглеждане по допустимост, оценка и класиране на допуснатите и вписани в регистъра по чл. 11, ал. 2 проектни предложения по Компонент 1.

(2) Експертната комисия се състои от 5-ма членове. За участие в работата на комисията могат да бъдат привлечени и външни експерти.

(3) Членовете на експертната комисия представят декларации, че нямат частен интерес от осъществяването на проектните предложения.

(4) Експертната комисия:

1. извършва преценка за административното съответствие на проектните предложения;

2. разглежда за допустимост вписаните в регистъра по чл. 11, ал. 2 проектни предложения, като за всяко от тях попълва контролен лист за проверка на съответствието с условията по чл. 11, ал. 1, изготвен по образца *Приложение – Чек-лист допустимост*;

3. при установяване на липсващи документи по чл. 10, ал. 3, изисква писмено същите да се представят от кандидатите в 7-дневен срок;

4. разглежда по същество допуснатите и вписани в регистъра по чл. 11, ал. 2 проектни предложения и ги оценява по всеки един от трите критерия по чл. 12, ал. 1, в съответствие с методиката за оценяване, изготвена по образца *Приложение – Методика оценка*;

5. попълва и подписва оценителен лист (изготвен по образца *Приложение – Оценителен лист*) на допуснатите и вписани в регистъра по чл. 11, ал. 2 проектни предложения;

6. изчислява общата оценка на всяко проектно предложение, която е сбор на оценките по трите критерия по чл. 12, ал. 1;

7. класира оценените проектни предложения в низходящ ред, въз основа на получените общи оценки;

8. предлага за финансиране оценените проектни предложения, класирани на челни места, до изчерпване на определените финансови средства за годината по Компонент 1 на Програмата;

9. не предлага за финансиране проектни предложения, които са получили обща оценка „0 точки”.

(5) Експертната комисия заседава в пълен състав и взема решенията си с обикновено мнозинство.

(6) Експертната комисия изготвя протокол за своята работа, който съдържа:

- състав на експертната комисия;

- констатация за допустимост на всяко проектно предложение, вписано в регистъра по чл. 11, ал. 2;

- констатация за общата оценка на всяко допуснато проектно предложение, вписано в регистъра по чл. 11, ал. 2, както и за оценките му по трите критерия;

- предложение за одобряване на проектните предложения, които са получили най-високи общи оценки, като предложението е в зависимост от определените (със заповед на министъра на труда и социалната политика или оправомощено от него лице) за Компонент 1 средства и съдържа размера на финансиране на одобрените проектни предложения.

(7) Протоколът се подписва от всички членове на експертната комисия и към него се прилагат особените мнения в писмена форма на членовете на комисията (в случай че има такива), регистъра по чл. 11, ал. 2 и оценителните листове на проектните предложения.

(8) Експертната комисия представя протокола с приложенията по ал. 7 на министъра на труда и социалната политика или на оправомощено от него лице в 7-дневен срок от приключване на работата си.

Чл. 15. (1) Министърът на труда и социалната политика или оправомощено от него лице утвърждава със заповед протокола от работата на експертната комисия и определя размера на финансиране на всяко проектно предложение. В случай на констатирани нарушения в работата на експертната комисия, министърът на труда и социалната политика може да не одобри и да не разреши финансиране на съответно проектно предложение, предложено от комисията, за което писмено се мотивира.

(2) Заповедта по ал. 1 подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването ѝ по реда на Административнопроцесуалния кодекс, като обжалването не спира изпълнението ѝ.

(3) Кандидатите, чиито проектни предложения са одобрени за финансиране по Компонент 1, се уведомяват писмено в 7-дневен срок от датата на издаване на заповедта по ал. 1. В същия срок, на интернет страницата на МТСП, се публикува списък на одобрените и неодобрените проектни предложения.

Чл. 16. (1) В едномесечен срок от издаване на заповедта по чл. 15, ал. 1, МТСП сключва договор за финансиране на одобреното проектно предложение на кандидата (изготвен по образеца *Приложение – Договор за финансиране*), като преди това се извършва служебна проверка за удостоверяване отсъствието на обстоятелствата по чл. 6, ал. 3, т. 3.

(2) С договора по ал. 1, който МТСП сключва с физическото или с юридическото лице, учредено по реда на Закона за управление на етажната собственост, се уреждат както взаимните права и задължения, така и размерът на финансиране на одобреното проектно предложение.

(3) Неразделна част от договора по ал. 1 са проектното предложение и всички приложения към него.

(4) При наличие на обстоятелства по чл. 6, ал. 3, т. 3, МТСП не сключва договор по ал. 1 със съответния кандидат.

(5) Сключените договори по ал. 1 се вписват от звеното за Компонент 1 в регистър на договорите по Компонент 1 на Програмата.

(6) В едномесечен срок от сключване на договора по ал. 1, с цел предварителен контрол, от звеното за Компонент 1 се извършва посещение на място на съответната жилищна сграда и се изготвя и подписва експертна оценка. Същата се подписва и от одобрения кандидат (бенефициент по договора за финансиране на одобреното проектно предложение). На база количествата по експертната оценка, изпълнителят изготвя количествено-стойностна сметка по образеца на *Приложение – КСС договор*, която е неразделна част от бъдещия договор за СМР.

Глава четвърта. СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОР ЗА СМР, КОНТРОЛ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО МУ И РАЗПЛАЩАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИТЕ СМР

Чл. 17. (1) След подписване на експертната оценка по чл. 16, ал. 6, бенефициентът по договора за финансиране на одобреното проектно предложение избира изпълнител, с който сключва договор за СМР, изготвен по образеца *Приложение – Договор за СМР*.

(2) Възложител в договора по ал. 1 е бенефициентът по договора за финансиране на одобреното проектно предложение, а изпълнител – избраната от него строителна фирма.

(3) С договора по ал. 1 се уреждат както взаимните права и задължения на възложител и изпълнител, така и задълженията на изпълнителя да изпълни СМР в договорения срок,

спазвайки разпоредбите на чл. 169, ал. 1 и ал. 3 и чл. 169а, ал. 1 от Закона за устройство на територията. С договора се урежда и начинът на отчитане на изпълнените СМР и на разплащането им от страна на МТСП.

(4) Неразделна част от договора по ал. 1 е количествено-стойностната сметка, която следва да е в пълно съответствие с експертната оценка по чл. 16, ал. 6.

(5) Сключените договори по ал. 1 се вписват от звеното за Компонент 1 в регистър на договорите по Компонент 1 на Програмата.

Чл. 18. (1) Звеното за Компонент 1 извършва контрол по документи и на място върху изпълнените СМР по количествено-стойностната сметка към всеки договор за СМР.

(2) След извършване на контрола по ал. 1 за всеки договор за СМР, Звеното за Компонент 1 изготвя искане за плащане, окомплектова го с необходимите документи и го предоставя за осчетоводяване в дирекция „Финанси“ на МТСП, която извършва плащането към съответния изпълнител, спазвайки утвърдените системи за финансово управление и контрол.

(3) Министърът на труда и социалната политика или оправомощено от него лице е *получател* в първичните счетоводни документи за разплащане по всеки договор за СМР.

Чл. 19. (1) Звеното за Компонент 1 създава досие за всяко проектно предложение със сключен договор за финансиране и за СМР, в което се съхранява цялата документация по изпълнението, отчитането, контрола и разплащането на извършените строителни работи.

(2) Дирекция „Финанси“ на МТСП съхранява необходимата документация за направените плащания по договорите за СМР.

ЧАСТ ТРЕТА. КОМПОНЕНТ 2 „ЛИЧНА МОБИЛНОСТ” НА ПРОГРАМАТА

Глава първа. ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ, ДОПУСТИМИ ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И ФИНАНСОВА РАМКА ПО КОМПОНЕНТ 2

Чл. 20. (1) За финансиране по Компонент 2 може да кандидатстват хора с трайни увреждания с доказан дефицит на долни и/или горни крайници, въз основа на медицинска експертиза и документ за оценка на физическата годност на водач/кандидат за придобиване на свидетелство/правоспособност за управление на моторно превозно средство (МПС) от транспортните областни лекарски експертни комисии (ТОЛЕК) или от транспортната централна лекарска експертна комисия (ТЦЛЕК).

(2) По Компонент 2 е допустимо финансиране на:

1. за изменение в конструкцията (приспособяване/преустройство) на органите за управление на моторно превозно средство (МПС);

2. приспособяване (преустройство) на органите за управление на МПС и обучение за придобиване на правоспособност за управление на МПС от кандидата, при липса на такова.

(3) За финансиране по Компонент 2 не се допускат проектни предложения на кандидати, които:

1. са подали невярна, неточна или непълна информация при попълване на изискуемата документация;

2. към датата на кандидатстване не са изпълнили задълженията си към МТСП по предходни договори;

3. имат публични задължения, подлежащи на принудително събиране към държавата или

общините, установени с акт на компетентен орган, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или за обезпечение на задълженията или ако задължението е по акт, който не е влязъл в сила.

(4) За липсата на обстоятелствата по ал. 3, т. 1-3 всеки кандидат представя декларация по образец.

Чл. 21. (1) Финансовата рамка на проектните предложения по Компонент 2 е до 8 000 лева с ДДС (максимална стойност) на едно проектно предложение.

(2) Стойността на всяко проектно предложение се определя въз основа на представено предложение, съдържащо технически и финансови параметри за изменение в конструкцията (преустройство) на МПС, съобразено с функционалния дефицит и осигуряването на възможност за човека с трайно увреждане за управление на МПС.

(3) Проектни предложения по Компонент 2, които не съответстват на финансовата рамка по ал. 1, не се допускат за финансиране.

(4) Всички получени по време на процедурата проектни предложения се вписват в специален регистър, съдържащ наименование на проектното предложение, идентификационен номер, както и информация за актуален статус.

Глава втора. РЕД И УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ПО КОМПОНЕНТ 2, УСЛОВИЯ ЗА ДОПУСТИМОСТ И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Чл. 22. (1) Звеното по Компонент 2 „Лична мобилност” разработва образци на формуляри за кандидатстване и съпътстващи документи за всяка процедура, касаеща кандидатстване за финансиране на дейности за приспособяване (преустройство) на органите за управление на лично моторно превозно средство, необходими за осигуряване на личната мобилност на хора с трайни увреждания по настоящата програма, включително контролни механизми за проследяване изпълнението на финансираните дейности.

(2) Образците на формуляри и документи по ал. 1 се актуализират от звеното по Компонент 2, при необходимост.

Чл. 23. (1) По Компонент 2 от Програмата се кандидатства ежегодно на проектен принцип, като за целта, звеното по Компонент 2 изготвя информация, която се публикува на интернет страницата на МТСП. На интернет страницата на МТСП се публикуват и всички формуляри и документи по чл. 22.

(2) В информацията по ал. 1 се посочват:

- начин, място и краен срок за подаване на проектни предложения;
- необходими документи за кандидатстване;
- допустими за финансиране дейности;
- средства за финансиране;
- условия за допустимост на проектните предложения;
- критерии за оценка на допуснатите проектни предложения;
- срок и период на изпълнение на дейностите;
- адрес и телефон за обратна връзка със звеното по Компонент 2;
- друга информация, свързана с процедурата.

(3) Всеки кандидат, негов законен представител или упълномощено от него лице, в посочения срок при обявяване на процедурата може да кандидатства със съответно проектно предложение, придружено със следните документи:

1. Попълнено и подписано заявление за участие по образец *Приложение – Заявление*;

2. Писмо за подкрепа от съответната дирекция „Социално подпомагане“ по настоящ адрес на човека с увреждане;

3. Карта за оценка на физическата годност на водач или на кандидат за придобиване на свидетелство/правоспособност за управление на моторно превозно средство от ТОЛЕК или от ТЦЛЕК, със заключение за съответствие на здравословното състояние на лицето с изискванията за физическа годност към водачите;

4. Попълнен и подписан образец на *Приложение – Декларация за допустимост* (за липса на двойно финансиране, липса на публични задължения и липса на предвидени в проектното предложение дейности, свързани с изменение в конструкцията на регистрираното пътно превозно средство и бъдещо използване, извън целите, осигуряващи личната мобилност и социален интегритет на кандидата);

5. Заверено „вярно с оригинала“ копие от удостоверение за регистрация на МПС, от което е видна собствеността на човека с трайно увреждане, като за собствеността той не трябва да има претенции и/или наложени вещни тежести;

6. Заверено „вярно с оригинала“ копие от свидетелство за управление на МПС (само в случаите, когато се кандидатства за изменение в конструкцията (приспособяване/преустройство на органите за управление на МПС);

7. Протокол, съдържащ заключение „допустимо изменение в конструкцията на МПС“ (когато в резултат на извършените проверки и/или изпитвания на МПС с изменение в конструкцията е установено съответствието му с приложимите технически изисквания), за изменение в конструкцията на МПС, издаден от техническа служба по реда на Наредба № Н-3 от 18.02.2013 г. за изменение в конструкцията на регистрираните пътни превозни средства и индивидуално одобряване на пътни превозни средства, регистрирани извън държавите - членки на Европейския съюз, или друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство (Наредба № Н-3 от 18.02.2013 г.);

8. Предложение, съдържащо технически и финансови параметри за изменение в конструкцията (преустройство) на органите за управление на МПС, съобразено с функционалния дефицит и осигуряването на възможност за човека с трайно увреждане за управление на МПС.

9. В случаите, когато кандидатът желае включване в обучение за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство, същият следва да подаде декларация, че не е преминал обучение и не притежава документ, удостоверяващ правоспособност за управление на МПС към датата на кандидатстване по Компонент 2 от Програмата.

Чл. 24. (1) Условието за допустимост на проектните предложения по Компонент 2 са следните:

1. кандидатът да е сред допустимите лица по чл. 20, ал. 1 и да липсват обстоятелствата по чл. 20, ал. 2;

2. проектното предложение предвижда изпълнение на дейности, за които липсват обстоятелствата по чл. 23, ал. 3, т. 4 (за липса на двойно финансиране, липса на публични задължения и липса на предвидени в проектното предложение дейности, свързани с изменение в конструкцията на регистрираното пътно превозно средство и бъдещо използване, извън целите, осигуряващи личната мобилност и социален интегритет на кандидата);

3. общата стойност на проектното предложение да е до 8 000 лева с ДДС.

4. кандидатът да не е финансиран в предходен период по Компонент 2 през последните 5 години.

(2) Всички постъпили проектни предложения се вписват в регистъра по чл. 21, ал. 4 и се разглеждат за допустимост, като за всяко от тях се попълва контролен лист за проверка на съответствието с условията по ал. 1.

(3) Проектните предложения, които не отговарят на условията за допустимост по ал. 1, не се оценяват и не се предлагат за финансиране по Програмата.

Чл. 25. (1) Критериите за оценка на допуснатите проектни предложения по Компонент 2 са следните:

1. Човек с трайно увреждане с доказан дефицит на долни и/или горни крайници, съгласно медицинска експертиза – максимални 9 точки;

2. Пълнота и коректност на представените документи, удостоверяващи допустимост за изменение в конструкцията на МПС, съгласно изискванията на Наредба № Н-3 от 18.02.2013 г. и възможността за осъществяване на дейностите по изменението в конструкцията за управление на съответното МПС за човека с трайно увреждане (фактическото приспособяване/преустройство) – максимални 6 точки;

3. Обхват на проектното предложение (изпълнението на дейностите по приспособяване/преустройство на МПС за човека с трайно увреждане подпомагат подобряване на неговия социално-икономически статус и активност за социално приобщаване) – максимални 3 точки.

(2) Общата оценка на всяко допуснато проектно предложение е сбор от оценките му по отделните критерии по ал. 1.

Глава трета. РАЗГЛЕЖДАНЕ, ОЦЕНКА, КЛАСИРАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯ СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОР ЗА ФИНАНСИРАНЕ ПО КОМПОНЕНТ 2

Чл. 26. (1) Министърът на труда и социалната политика или оправомощено от него лице назначава със заповед експертна комисия за разглеждане, оценка и класиране на допуснатите и вписани в регистъра по чл. 21, ал. 4 проектни предложения по Компонент 2.

(2) Експертната комисия се състои от 5-ма членове.

(3) За участие в работата на комисията могат да бъдат привлечени и външни експерти.

(4) В случаите по ал. 3 министърът на труда и социалната политика или оправомощено от него лице сключва писмен договор с всяко от лицата, привлечени като членове на комисията

(5) Членовете на експертната комисия представят декларации, че нямат частен интерес от осъществяването на проектните предложения.

(6) Експертната комисия:

1. извършва преценка за административното съответствие на проектните предложения;

2. разглежда за допустимост постъпилите проектни предложения, вписани в регистъра по чл. 21, ал. 4;

3. не разглежда по същество проектно предложение, когато са налице непопълнени и/или изменени части от утвърдените формуляри, или когато липсват документи по чл. 23, ал. 3;

4. при установяване на липсващи документи по чл. 23, ал. 3, изисква писмено същите да се представят от кандидатстващите лица в 7-дневен срок;

5. разглежда по същество допуснатите проектни предложения и ги оценява по трите критерия по чл. 25, ал. 1, в съответствие с утвърдена от министъра на труда и социалната политика или от оправомощено от него лице методика за оценка;

6. попълва и подписва оценителен лист по образца за допуснатите и вписани в

регистъра по чл.21, ал. 4 проектни предложения;

7. класира оценените проектни предложения в низходящ ред, въз основа на получените общи оценки, представляващи сбор от оценките по трите критерия;

8. предлага за финансиране оценените проектни предложения, получили най-висока оценка, до изчерпване на определените финансови средства по Програмата за годината.

9. може да възлага извършване на експертна оценка от лицензиран оценител, относно остойността на предложеното изменение в конструкцията;

(7) Експертната комисия заседава в пълен състав и взема решенията си с обикновено мнозинство.

(8) Експертната комисия изготвя протокол за своята работа, който съдържа:

- състав на експертната комисия;
- констатации по всяко от проектите предложения;
- предложение за отхвърляне на проектни предложения;
- предложение за одобрение на проектни предложения;
- предложение за размера на финансиране на одобрените проектни предложения.

(9) Протоколът се подписва от всички членове на експертната комисия и към него се прилагат в писмена форма особени мнения на членовете на комисията, в случай че има такива.

(10) Експертната комисия представя протокола на министъра на труда и социалната политика или на оправомощено от него лице в 7-дневен срок от приключване на работата си.

Чл. 27. (1) Министърът на труда и социалната политика или оправомощено от него лице утвърждава със заповед протокола от работата на експертната комисия и определя размера на финансиране на всяко проектно предложение. В случай на констатирани нарушения в работата на експертната комисия министърът на труда и социалната политика може да не одобри и да не разреши финансиране на съответно проектно предложение, предложено от комисията, за което писмено се мотивира.

(2) Заповедта по ал. 1 подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването ѝ по реда на Административнопроцесуалния кодекс, като обжалването не спира изпълнението ѝ.

(3) Кандидатите, чиито проектни предложения са одобрени за финансиране по Компонент 2, се уведомяват писмено в 7-дневен срок от датата на издаване на заповедта по ал. 1. В същия срок, на интернет страницата на МТСП се публикува списък на одобрените и неодобрените проектни предложения.

Чл. 28. (1) В едномесечен срок от издаване на заповедта по чл. 27, ал. 1, МТСП сключва договор за финансиране на одобреното проектно предложение на кандидата – бенефициент, като преди това се извършва служебна проверка за удостоверяване отсъствието на обстоятелствата по чл. 20, ал. 2, т. 3.

(2) С договора по ал. 1, който МТСП сключва с физическото лице, се уреждат както взаимните права и задължения, така и размерът на финансиране на одобреното проектно предложение, разходването, отчитането и възстановяването на предоставените финансови средства.

(3) Неразделна част от договора по ал. 1 са проектното предложение и всички приложения към него.

(4) При наличие на обстоятелства по чл. 20, ал. 2, т. 3, МТСП не сключва договор по ал. 1 със съответния кандидат.

(5) При настъпването на промени в обстоятелствата изпълнителят на проекта е длъжен да уведоми МТСП за промяната в 7-дневен срок от настъпването ѝ и да представи съответните документи, доказващи промяната.

(6) Сключените договори по ал. 1 се вписват от звеното за Компонент 2 в регистър на договорите по Компонент 2 от Програмата.

Чл. 29. (1) След подписване на договора по чл. 28, ал. 1, човекът с трайно увреждане с одобрено за финансиране проектно предложение - бенефициент по договора, избира изпълнител, който да приспособи (преустрои) личното моторно превозно средство.

(2) Изпълнителят по ал. 1 извършва дейностите по приспособяване (преустройство) на личното моторно превозно средство при спазване на изискванията на Наредба № Н-3 от 18.02.2013 г.

Чл. 30. (1) След извършване на дейностите по приспособяване (преустройство) човекът с трайно увреждане представя на звеното по Компонент 2 следните документи:

1. разходооправдателни документи (фактура с касов бон или фактура с вносна бележка), удостоверяващи извършеното приспособяване (преустройство) на личното моторно превозно средство, съгласно проектното предложение по чл. 21, ал. 2;

2. приемо-предавателен протокол за извършените дейности - приспособяване (преустройство) на личното моторно превозно средство;

3. гаранционна карта за извършеното приспособяване (преустройство) на личното моторно превозно средство;

4. документ, удостоверяващ успешно извършена проверка на МПС, дооборудвано с приспособление за управление от водачи, съгласно предписания на ТОЛЕК; относно безопасността за управлението на приспособеното МПС, съгласно действащите технически изисквания и стандарти.

Чл. 31. В случаите, когато е заявено и одобрено за финансиране проектно предложение за обучение за придобиване на правоспособност за управление на МПС, човекът с трайно увреждане - бенефициент по договора по чл. 28, ал. 1, представя на звеното по Компонент 2 разходооправдателни документи за извършеното обучение за придобиване на правоспособност за управление на МПС.

Чл. 31. (1) Звеното за Компонент 2 извършва контрол по документи върху изпълнените изменения на конструкцията на органите за управление на МПС.

(2) След извършване на контрола по ал. 1 за всеки договор, звеното по Компонент 2 изготвя искане за плащане, окомплектова го с необходимите документи и извършва плащането към съответния изпълнител.

Чл. 32. Звеното по Компонент 2 създава досие за всяко проектно предложение със сключен договор за финансиране, в което се съхранява цялата документация по изпълнението, отчитането, контрола и разплащането на извършените работи.

ЧАСТ ЧЕТВЪРТА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ПРОГРАМАТА

Чл. 33. Мониторингът и оценката на Програмата включват:

- целенасочени оперативни действия за осигуряване на прозрачност и законосъобразност при разходването на отпусканите ежегодно публични средства за Програмата, както и прилагане на систематичен и дисциплиниран подход за оценяване и подобряване ефективността на процесите за управление на риска;

- насочване на неусвоени средства по сключените за годината договори към одобряване за финансиране през второто полугодие на допълнителни проектни предложения, които са следващи по ред в класирането;

- осъществяване на сътрудничество и координация с общините на територията на Република България, Агенцията за хората с увреждания, Агенцията за социално подпомагане, национално представителните организации на и за хората с увреждания и други заинтересовани страни, за постигане целите на Програмата и за популяризирането ѝ.

Чл. 34. (1) Системата за мониторинг има за цел да осигури коректна оперативна информация за изпълнението на дейностите по двата компонента на Програмата. Мониторингът се извършва въз основа на периодични отчети/доклади до министъра на труда и социалната политика или до оправомощено от него лице, които се изготвят от всяко от звената по чл. 5, ал. 1.

(2) Отчетите/докладите по ал. 1 се изготвят въз основа на постоянен контрол върху:

- правилното разпределение, разходване и отчитане на средствата;
- законосъобразното изпълнение на дейностите по двата компонента от Програмата.

Чл. 35. (1) Оценката за прецизиране на ефекта от изпълнението на дейностите по Компонент 1 на Програмата се прави в годишен отчетен доклад на звеното по Компонент 1 до министъра на труда и социалната политика. Оценката обхваща следните параметри:

- брой реализирани проектни предложения, чрез които е осигурена достъпна жилищна среда, в т.ч. брой изградени рампи, подечни платформи, асансьори и други съоръжения;
- брой хора с увреждания, за които е осигурена достъпна жилищна среда, съгласно условията на Програмата.

(2) Оценката за прецизиране на ефекта от изпълнението на дейностите по Компонент 2 на Програмата се прави в годишен отчетен доклад на звеното за Компонент 2 до министъра на труда и социалната политика. Оценката обхваща следните параметри:

- брой хора с трайни увреждания с реализирани предложения, чрез които е осигурено приспособяване на лично моторно превозно средство и/или обучение за придобиване на правоспособност за управление на МПС.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По мотивирани предложения на звената по чл. 5, ал. 1 могат да се допуснат изменения и допълнения в Програмата, които влизат в сила от датата на издаване на съответната заповед на министъра на труда и социалната политика.

§ 2. Указания за неуредените с Програмата въпроси се дават от министъра на труда и социалната политика.